Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414. P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr. REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 172 **Katowice, środa 28-go lipca 1931 r.** **Rok 30**

Kto rządzi w Niemczech?

Pytanie, zamieszczone w tytule, postawiło właśnie pismo niemieckich kół mieszczańskich „Berliner Tageblatt". Pismo to w zasadzie odnosi się przychylnie do obecnego gabinetu niemieckiego, w szczególności kanclerza Brüninga. Na pytanie powyższe daje taką dłuższą odpowiedź.

Stronnictwa nie rządzą z pewnością, związki wojskowe i gospodarcze także nie; ale pewne objawy wskazują, że wielki kapitał i wielki przemysł zyskują coraz większy wpływ na politykę rządu. Kiedy zamierzano utworzyć centralny komisarjat gospodarczy, jedynym kandydatem rządu na to stanowisko był finansowy dyrektor chemicznego trustu Schmitz. On też był doradcą delegacji niemieckiej w Londynie, — i niezawodnie naciskał na kanclerza, aby ofiarowanego przez Francję politycznego rozejmu nie przyjmował. Jeżeli dodamy znany fakt, że teraz w okresie niesłychanej ciasnoty pieniądza i spadku marki, rząd przekazał firmie Borsig bardzo znaczną stosunkowo sumę (kilkaset miljonów marek) — lepiej zrozumiemy atmosferę, w której się porusza niemiecka polityka.

Cóż bowiem reprezentuje potężny trust chemiczny, tak zasobny i tak obficie obdarzony państwowemi zamówieniami, że w okresie najcięższego przesilenia nie uległ najlżejszemu wstrząśnieniu? Jest to przedewszystkiem przemysł wojenny, który natychmiast po wybuchu wojny przechodzi ze wszystkimi swoimi fabrykami pod zarząd wojskowy. Wszakże wojna nowoczesna będzie się opierać przedewszystkiem na przemyśle chemicznym, doskonale w Niemczech rozwiniętym. Nic więc dziwnego, że rząd otacza go specjalną opieką i czuwa nad tem, aby także w okresie pokojowym zakłady chemiczne ani na chwilę nie umniejszyły swojej produkcji. A czem się trudni firma Borsig? Wyrabia ona wprawdzie lokomotywy, ale poza tem jest to fabryka broni, dział i amunicji. Zestawmy zatem te fakty: główny dyrektor chemicznego trustu jest doradcą niemieckiej delegacji w naradach dotyczących zbliska pokoju, — a jednocześnie wielka firma wojenna uzyskuje od rządu ogromną zaliczkę na jakieś przyszłe obstalunki, służące celom — wojskowym. Z takim to „pokojowym" aparatem i pod takimi wpływami jechał kanclerz do Paryża i Londynu — i jakżeż się potem dziwić, że propozycje rozejmu politycznego odrzucił. Dziesięcioletnia gwarancja pokoju byłaby ruiną przemysłu wojennego, który aby temu zapobiec z jednej strony finansuje radykalnych nacjonalistów, a z drugiej naciska na rząd, nie chcąc dopuścić do porozumienia z Francją, wykluczającego co najmniej na 10 lat — możliwość wojny.

Nie chcemy twierdzić tego, że obecny gabinet niemiecki świadomie, wspólnie z przemysłem wojennym, przygotowuje się do wojny. Nie. Do wojny prze wielki przemysł, natomiast gabinet niemiecki, nie mając dostatecznego oparcia ani w społeczeństwie ani w parlamencie siłą rzeczy coraz bardziej uzależnia się od armji i ciężkiego przemysłu.

Premjer francuski, Laval, miał, zdaje się, w świadomości ten stan rzeczy, kiedy odmówił pomocy Francji, jeśli Niemcy nie dadzą gwarancji pokojowej polityki.

Również i Polska powinna mieć powyższy stan rzeczy w świadomości, one bowiem muszą odgrywać swoją rolę w stosunku Polski do Niemiec.

Redukcji w kopalniach Wolfgang i hr. Franciszek nie będzie.

Katowice. (PAT.) W wyniku dłuższych konferencyj odbytych z komisarzem demobilizacyjnym, zarząd zakład. hr. Ballestrema cofnął wniosek o redukcję 341 robotników na kopalni „Wolfgang" i „hr. Franciszek" w Rudzie Śląskiej.

Katowice. (PAT.) Na skutek interwencji dyr. departamentu w min. pracy i opieki społ. p. Ulanowskiego, który w ubiegłą sobotę bawił w Katowicach, Związek pracodawców przemysłu hutniczego zwrócił się do Zespołu Pracy o wydelegowanie swych przedstawicieli na dzisiejsze posiedzenie wydziału Związku pracodawców w celu dalszych pertraktacyj.

Przedstawiciele rządu Angli i Ameryki w Berlinie.

Mac Donald i Henderson w Berlinie.

Berlin. (PAT.) W poniedziałek o godz. 8.37 rano **przybył do Berlina angielski minister spraw zagranicznych Henderson.** Hendersona witali na dworcu minister spraw zagranicznych Rzeszy dr. Curtius, sekretarz stanu von Bülow oraz szef protokółu dyplomatycznego hr. Dattenbaum. Na dworzec przybył również ambasador angielski wraz z personelem ambasady.

Berlin. (PAT.) Premjer Mac Donald przyjechał wczoraj o godz. 17 koleją do Berlina, porzucając swój pierwotny zamiar przybycia samolotem. Na powitanie angielskiego męża stanu przybyli na dworzec wyżsi urzędnicy niemieccy z kanclerzem Brüningiem i ministrem spraw zagranicznych dr. Curtiusem na czele. Poza tem obecny był również angielski minister spraw zagranicznych Henderson oraz ambasador angielski w Berlinie sir Humbold.

Berlin. (PAT.) Przedstawicielowi United Press minister Henderson oświadczył, że przyjechał do Berlina głównie celem omówienia kwestyj, mających wejść na porządek obrad w Genewie, **zwłaszcza kwestji rozbrojenia.** Ponieważ sprawa ta z powodu braku czasu nie mogła być uzgodniona w obradach londyńskich, Henderson zamierza skorzystać z nadarzającej się okazji, aby rozpatrzeć ją w konferencjach z ministrem Curtiusem. W czasie obecnej wizyty w Berlinie **angielski minister nie będzie zajmował się sytuacją finansową Niemiec.** Zagadnienie to pozostawia bankierom.

Berlin. (PAT.) Wczoraj (poniedziałek) o godz. 11.30 amerykański sekretarz stanu Stimson przyjęty był przez prezydenta Hindenburga. W przyjęciu uczestniczyli ambasador amerykański w Berlinie Sackett i ambasador niemiecki w Waszyngtonie Prittwitz. O godz. 13.25 Stimson odleciał samolotem do Londynu.

Paryż. (PAT.) Niektóre dzienniki uważają podróż angielskich ministrów do Berlina za przygotowanie do nowej konferencji w rodzaju londyńskiej, **na której Francja wystawiona będzie na nowe niebezpieczeństwo. Opinja publiczna nie poddaje się jednak tym manewrom alarmistycznym. Zdrowy zmysł nakazuje wierzyć w silne stanowisko Francji, zdobyte z takim trudem. Nie na to przecietny Francuz pracował i oszczędzał tyle lat, aby oszczędności jego zmuszono go rzucić w otchłań nienasyconych potrzeb Niemiec.** „Nowa zmowa" przeciwko złotu francuskiemu — pisze dziennik „Figaro". — Niech premjer Laval trzyma się na baczności, niech stoi twardo na swojem stanowisku, jak to mu krzyczał tłum, który zebrał się przed dworcem kolejowym w dniu przyjazdu kanclerza Brüninga. Francuzów oskarżają o drobnostkowość — pisze „Journal des Debats" — kpią z chłopa, z drobnego mieszczanina francuskiego, odmawiających sobie wszystkiego i idących wcześnie spać, aby zaoszczędzić trochę światła. Zapominają, że ten **poczciwy lud francuski gotów jest zawsze w pocie czoła zebrane oszczędności oddać na usługi odważnych przedsięwzięć i najpiękniejszych spraw,** o ile będą wiedzieli, że zapewnią swojej ojczyźnie trochę spokoju na przyszłość.

Dziennik „L'Ordre" pisze, że Francja gotowa jest do nowej ofiary, lecz nie chce, aby ofiary jej szły na marne.

*

Berlin. (PAT.) W ciągu dnia onegdajszego **amerykański sekretarz stanu Stimson odbył dłuższą rozmowę z ministrem Reichswehry Groenerem.** Według informacyj kół politycznych, Stimson, wskazując, że rząd Rzeszy dotychczas zawsze korzystał z poparcia Ameryki, **z naciskiem domagał się, aby Niemcy zgodzili się obecnie na pewne ustępstwa natury politycznej.** W związku z tem wspomniane koła przypominają, że na ostatniem posiedzeniu gabinetu Rzeszy przed odjazdem ministrów do Francji **Groener groził dymisją na wypadek, gdyby kanclerz Brüning na konferencji paryskiej zgodził się na jakiekolwiek ustępstwa polityczne.**

Przepełniony autobus w płomieniach.

Wilno. W poniedziałek o godz. 18 na drodze z Kalwarji do Wilna w pobliżu Bołtupia w przepełnionym autobusie spółdzielni miejskiej nastąpił wybuch zbiornika z benzyną. Płomienie wydobywające się ze zbiornika uniemożliwiły szoferowi zatrzymanie samochodu. Ponadto szofer spostrzegłszy, że kierownica nie działa, wyskoczył z autobusu. Autobus zaś pozbawiony kierowcy wpadł do rowu. **3 osoby z pośród pasażerów zostały ciężko poranione.** Przejeżdżający w chwili katastrofy metropolita wileński ks. arcybiskup Jałbrzykowski przewiózł rannych do szpitala w Wilnie.

Pogłoski o energicznych krokach Litwy wobec Niemców.

Olsztyn. (Pat.) Znana ze swoich wystąpień antypolskich i antylitewskich „Unsere Heimat" donosi o wielkich szykanach, jakie władze litewskie czynią obywatelom niemieckim na Litwie. Według tego pisma, oddziały policji litewskiej przeszukują biura handlowe i w razie wykrycia, że przedsiębiorstwo zatrudnia niemieckich obywateli lub tylko osoby, mówiące po niemiecku, nakłada znaczne kary pieniężne na właścicieli firm. Podobne trudności czynione są przez Litwę również i niemieckim podróżującym, którzy na każdym kroku spotykają się z szykanami ze strony władz litewskich.

50 tysięcy bezrobotnych z wykształceniem akademickiem.

Królewiec. (PAT.) O nadprodukcji inteligencji w Niemczech **świadczy fakt, że obecnie w samych Prusach jest bezrobotnych 50 000 osób, posiadających akademickie wykształcenie. Ponieważ liczba studjujących wzrasta z roku na rok, widoki znalezienia pracy dla osób, kończących studja są coraz gorsze. Sfery miarodajne w Prusach liczą się z możliwością, że liczba bezrobotnych akademików wzrośnie w najbliższych latach do liczby 100 000 osób.**

Wielka konferencja międzynarodowa w sprawie rozbrojenia.

Paryż. (Pat.) Przedstawiciele 50-ciu organizacyj pod przewodnictwem lorda Cecila postanowili zaprosić kierowników wielkich organizacyj politycznych, społecznych, religijnych i umysłowych szeregu narodów na nadzwyczajne międzynarodowe zgromadzenie, mające odbyć się w listopadzie rb. w Paryżu dla omówienia sprawy rozbrojenia.

Pogłoski o odwiedzinach premjera Francji w Rzymie.

Rzym. (Pat.) W kołach dziennikarskich krąży pogłoska o mającej niebawem nastąpić wizycie premjera francuskiego Lavala w Rzymie. Oficjalne czynniki nie zaprzeczają tej wiadomości, ale i nie potwierdzają jej, pozostawiając odpowiedzialność za nią dziennikom, które tę pogłoskę podały.

Waldemaras pozostanie dalej na zesłaniu.

Kowno. (Pat.) Z dniem 24 lipca upłynął czas zesłania Waldemarasa do Plotel. Obecnie rząd kowieński **przedłużył** Waldemarasowi okres zesłania do **dnia 17 sierpnia, tj. do czasu jego procesu.**

TELEGRAMY.

Składki na powodzian wileńskich.

Warszawa. (Pat.) Główny Komitet Społeczny pomocy ofiarom powodzi w województwach wileńskiem, nowogrodzkiem i białostockiem podaje, że do dnia 25 lipca rb. na rzecz powodzian złożono ogółem 378 008,32 zł.

Minister niemiecki przyznaje, że Niemcy potrzebują Francji.

Berlin. (Pat.) Przemawiając na zebraniu w Essen pruski minister oświaty Grimm, ostro krytykował propagowaną przez pewne wpływowe koła niemieckie politykę wystąpień gospodarczych Niemiec. Polityka taka — z naciskiem oświadczył mówca — prowadzi do ruiny. Niemcy są nierozdzielnie związane z gospodarką światową. Mimo najlepszej chęci Anglja nie może ochronić Niemiec przed katastrofą bez porozumienia Niemiec z Francją.

Zawieszenie wypłat w banku fińskim.

Berlin. (Pat.) Biuro Wolffa donosi z Helsingforsu, że rada banku Suomen Vienti Pankki uchwaliła zawiesić wypłaty z dniem 27 lipca. Bank ten założony został w r. 1920, mając kapitał akcyjny w wysokości 12 miljonów marek fińskich.

Amerykańscy bankierzy badają stan finansów niemieckich.

Berlin. (Pat.) W charakterze członków międzynarodowej komisji rzeczoznawców, mającej zająć się zbadaniem sytuacji Niemiec, przybyli w niedzielę do Berlina Wallenberg oraz amerykański doradca Banku Angielskiego Sprague. Pozatem przybył tu przedstawiciel londyńskiego Chase National Bank, największego banku prywatnego w Ameryce, James H. Garno, celem wzięcia udziału w ważnych naradach finansowych.

Skład amunicji na modrem wybrzeżu.

Bruksela. (Pat.) W Ostendzie na plaży Mariakerke wysoki przypływ morza odkrył skład amunicji, pozostałej tam z okresu wielkiej wojny. Wyjątkowemu tylko szczęściu należy zawdzięczać, iż obeszło się bez wypadków. W składzie tym, znajdującym się w pośrodku najbardziej uczęszczanej plaży, znaleziono 76 pocisków kal. 105, każdy ważący 15 i pół kg., 78 pocisków kal. 77 po 8 kg., 103 kalibru 150 po 40 kg. Należy zaznaczyć, iż dwa lata temu zdarzył się identyczny wypadek, którego ofiarą padło jednak wiele osób.

Dzielna lotniczka angielska w drodze do Japonji.

Londyn. (Pat.) Miss Anny Johnson wystartowała z tutejszego lotniska na swej awjonetce w kierunku Tokio.

Udział Polaków w wyborach komunalnych w Czechosłowacji.

Morawska Ostrawa. (PAT.) Na podstawie uchwały Rady Ministrów, w całej Czechosłowacji odbędą się w rb. wybory komunalne w ustawowym terminie, t. zn. pod koniec października, wzgl. w początku listopada. **Wybory gminne posiadają dla mniejszości polskiej pierwszorzędne znaczenie, choćby z tego powodu, że są najbardziej widocznym przejawem jej siły politycznej. Już dziś taktyka Polaków w wyborach gminnych jest rzeczą przesądzoną.** Polska socjalistyczna partja robotnicza uchwaliła oficjalnie **postawienie oddzielnych list kandydatów,** a za jej przykładem **pójdzie Związek Śląskich Katolików i Stronnictwo Ludowe.** Pomimo wysunięcia oddzielnych list wyborczych wszystkie stronnictwa i ugrupowania polskie **potworzą wspólne bloki wyborcze,** tylko w wyjątkowych wypadkach stronnictwa polskie wejdą w porozumienie wyborcze z listami kandydatów innych narodowości. W szczególności miejscowa prasa polska **przestrzega przed kompromisami wyborczemi z Niemcami.** Taktyka polska oparta jest na doświadczeniu z lat ubiegłych i w niczem nie naruszy znanej jedności mniejszości polskiej w Czechosłowacji w sprawach ogólno-narodowych.

2 łamy.

Zamachy na kościoly w stanie Vera Cruz.

Jalapa (stan Vera Cruz). (PAT.) Wybuchły tu nowe **rozruchy na tle walk religijnych.** Rozruchy objęły cały stan Vera Cruz. **Powód do rozruchów dało zarządzenie władz, zmniejszające radykalnie liczbę księży.** Na tem tle miało tu miejsce krwawe **starcie na rewolwery** pomiędzy gubernatorem stanu a pewnym młodym człowiekiem, który usiłował go zamordować. Starcie to nie było pozbawione pewnych cech sensacyjnych. Napastnik zaatakował gubernatora pomiędzy filarami kolumnady otaczającej pałac. Gubernator, trafiony pierwszą kulą w ucho, uciekał wciąż kryjąc się za kolejny filar. Przez cały czas obaj przeciwnicy obsypywali się wzajemnie strzałami rewolwerowemi i wreszcie napastnik otrzymał ranę śmiertelną. Podczas rozruchów **4 kościoły zostały podpalone,** pewna liczba osób zostało zabitych i wiele rannych. W całym stanie Vera Cruz został ogłoszony stan wojenny, w rezultacie czego spokój został przywrócony.

Dwór w Pikiliszkach.

Tegoroczne wywczasy letnie Pan Marszałek Piłsudski spędza w majątku Pikiliszki, malowniczo położonym w pobliżu Wilna.

Ucieczka prezydenta republiki Chile.

Santiago de Chili. (Pat.) Prezydent Republiki Chile (w Ameryce Północn.) Ibanez ustąpił ze swego stanowiska. Władzę prezydenta Republiki objął prowizorycznie prezydent senatu Pedro Opazo. B. prezydent Ibanez zbiegł w nie wiadomym kierunku w zamkniętym automobilu, podczas gdy większe grupy rewolucjonistów przebiegały po ulicach miasta z okrzykami „Śmierć Ibanezowi" i szukając go, aby wykonać wyrok rewolucji nad upadłym dyktatorem. Naczelny dowódca armji ogłosił, że wojska oddają się do dyspozycji rządu prowizorycznego. Pozatem w kraju panuje spokój.

Zamachy bombowe w Hiszpanji.

Madryt. (Pat.) W okolicach Madrytu miał miejsce wybuch bomby powodując uszkodzenie linij telefonicznych i wyrządzając pozatem znaczne szkody materjalne. Podczas poszukiwań policji znaleziono w pobliżu drugą bombę.

Lot Zeppelina odbywa się pomyślnie.

Moskwa. (Pat.) Według otrzymanych tu radjotelegraficznych wiadomości, lot sterowca hr. Zeppelin odbywa się pomyślnie. Zeppelinowi udało się juz rano dotrzeć do południowego wybrzeża ziemi Franciszka Józefa i spotkać się z sowieckim łamaczem lodów „Małyginem".

Z zemsty zamordował sędziego.

Kalkuta. (Pat.) Sędzia miejscowego okręgu Garlick został **zamordowany w gmachu trybunału. Morderca został zastrzelony przez policję** natychmiast po zamachu. Napastnikiem był niejaki Binsal das Gupta. Z notatek znalezionych przy zwłokach sprawcy zamachu wynika, że zamach był zemstą za to, że Garlick skazał na śmierć jego towarzysza za zamordowanie w grudniu ubiegłego roku pułkownika Simpsona, generalnego inspektora więzień.

Brutalizowanie więźniów w Stanach Zjednoczonych

Nowy Jork. (PAT.) Nowy raport komisji Wickershama, badającej **amerykański system więziennictwa i stan więzień w Stanach Zjednocz., cytuje cały szereg przykładów wprost nieprawdopodobnej brutalności względem więźniów, stosowanej w bardzo wielu z pośród 3 000 zakładów karnych. W wielu wypadkach więźniowie są bici batami, oblewani strumieniami lodowatej wody,** albo też pomieszczeni w **celach raczej podobnych do klatek,** gdzie trzymani są **w zupełnej ciemności na głodowych racjach,** a wszystko to za najlżejsze przekroczenie regulaminu więziennego. Komisja stwierdza, że system ten **zupełnie nie osiąga zamierzonego celu poprawy i na porządku dziennym są bunty więźniów i zamachy na dozorców czy innych funkcjonarjuszów więzień. Komisja żąda powołania do życia zakładów karnych nowego typu,** w którychby więźniowie znajdowali się **pod opieką wykształconych wychowawców.** Według danych komisji więzienia federalne mieszczą liczbę więźniów **przekraczającą o 66 procent ich właściwą pojemność.** Więcej niż $\frac{1}{3}$ budynków zakładowych są to stare budynki, mające nieraz po 100 lat. **Bardzo często nie posiadają one żadnych urządzeń sanitarnych.**

CYGANKA

Wzruszająca powieść dla młodszych i starszych.

49) (Ciąg dalszy.)

Magdalena uderzyła palcami zakłopotana po koszyku i rzekła w końcu:

— Ja wiedziałam, co uczynić wypada? Przecież wiesz dobrze, że na Wielkanoc pobierzemy się z Janem?

— Naturalnie wiem o tem i cieszę się serdecznie nad tem, ale cóż ja ci mam w tem pomóc?

Magdalena spojrzała na nią z serdecznością i rzekła:

— Skoro nie możesz się domyślić o co chodzi, to ci to powiem bez ogródki, co mnie i Janowi leży na sercu. Pragniesz się przenieść do miasta myśleliśmy zatem, że nam...

— Ach, dobra duszo — zawołała Agnieszka uradowana — chcielibyście w tym razie zamieszkać w mym domku, nieprawda?

— Tak — odrzekła Magdalena, oddychając lżej i pochwyciła rękę Agnieszki.

Agnieszka wzięła głowę Magdaleny w obie ręce, i całując czule, wśród rzewliwego płaczu

— Dobrze! Domek będzie waszym. O, raz jeszcze tak chętnie opuszczam chatę, odkąd wiem, że wy w niej będziecie mieszkali.

Magdalena rzuciła się Agnieszce na szyję i wśród łkania serdecznego odrzekła:

— Agnieszko, teraz mnie zrobiłaś prawdziwie szczęśliwą. O, któżby to był przeczuwał? Pragniemy tu mieszkać i wspominać cię zawsze z wdzięcznym sercem. Chętne ci chatę wrócimy, gdybyś i ty powrócić zamierzała. Agnieszko, gdyby obcy świat miał wywołać w tobie tęsknotę za ojczyzną twą, gdyby cię ludzie obcy mieli, w których środku znajdziesz ukojenie i pociechę, miłość i cześć.

Była to prawdziwie szczęśliwa godzina dla dwóch tych kobiet, które wśród tak zmiennych okoliczności zeszły się z sobą.

Magdalena uszczęśliwiona, opowiadała, jak pragnie wszystko w chacie urządzić, jak pragnie czcić każdy przedmiot, gdzie Jan pobuduje stajnię dla pstrej krowy, którą chce jej dać Marcin, — opowiadała wogóle, jak dziecko o wszystkiem. Agnieszka przysłuchiwała jej się rozpromienionem obliczem, a serce jej rosło z radosc na myśl, że dwoje ludzi zdoła w tym stopniu uszczęśliwić.

Agnieszka udała się do miasta. Czego nie osiągnęła złość ludzka, ażeby wdowę zmusić do opuszczenia chaty, tego dokazała łagodność i prawość starego lekarza. Nie miała też czego żałować; lekarz był dla niej dobrym panem a dla Piotrusia jakby drugim ojcem. Jej frasobliwe oblicze, powoli znowu się wypogodziło, i zdrowie, które w ostatnim czasie z powodu dręczących ją kłopotów ucierpiało niemało, powróciło znowu zupełnie.

XXIV.

Co Marcin Agnieszce przyrzekł przy pożegnaniu, to zdawał się także wypełnić. Niemało przyczyniła się do tego postanowienia zbliżająca się wiosna i roboty, które w tym czasie w polu się rozpoczynają. Rzadko kiedy widziano go teraz w mieście, a w domu stał się miłym i przyjemnym. Teresa niemało zdziwiła się nad tą zmianą męża i już poczęła wchodzić w siebie i żałować kroku swego.

We dworze czyniono teraz przygotowania do wesela wiernej pary sług, a Teresa sama przykładała ręki do sporządzenia wyprawy, pomagając Magdalenie w szyciu bielizny. Jedynie syn Marcina, Szymon, nie zmienił się ani odrobinę i dlatego jeszcze jedynie z jego powodu przychodziło tedy owedy do nieprzyjemnych zajść w domu. Surowy i okrutny wobec ludzi, dla bydła wogóle nie miał żadnego miłosierdzia. Marcin nie mógł go w żaden sposób użyć do gospodarstwa, gdyż wyrodny chłopak byłby mu w krótkim czasie bydło wyniszczył.

Nadszedł więc czas, w którym Marcin musiał się rozejrzeć za następcą Jana. Jan miał pozostać i dłużej w zagrodzie Marcina, ale jako małżonek nie mógł się wyłącznie poświęcać gospodarstwu swego chlebodawcy. Toć i on miał teraz swoje gospodarstwo i takowe będzie musiał doglądać. Teresa, która przy zmianie stosunków czuła się nadzwyczaj zadowoloną, która nie miała teraz najmniejszego powodu być niezadowoloną z postępowania męża, wyczekiwała owej chwili, w której miał zostać przyjęty następca z pewnym niepokojem. Dawno już żałowała tego, co uczyniła w pierwszem wzburzeniu i pod naciskiem swej własnej winy...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Środa **29** lipca

Św. Marty, dziewicy
Św. Feliksa II, papieża.
Św. Symplicjusza, męczennika.
Św. Lupusa, biskupa

Kalendarz słowiański: Cierpisława.

Jutro, czwartek, 30 lipca: Św. Abdona i Sennena. Św. dziewic Maksymy, Donatylii i Sekundy. Św. Julity, męczenniczki.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 4.13;	o godz. 19.58
Księżyca	o godz. 20.33;	o godz. 3.22.

Pełnia: 29 lipca o godz. 13.47.

Św. Marta, jałmużnica i gospodyni Pana naszego Jezusa, po Wniebowstąpieniu Pańskiem przez żydów z innymi chrześcijanami na stracenie i utopienie skazana, za sprawą Bożą śmierci uniknęła i do Marsylji przypłynęła. Tam wiarę Chrystusową szczepiła. Gdy zaś siostra jej Magdalena bogomyślny żywot na puszczy prowadzić umyśliła i od niej odeszła, Marta wraz z innemi pobożnemi pannami i niewiastami, których wiele do służby Bożej i czystego żywota nazbierała, w klasztorze na to zbudowanym się zamknęła. Tam też Chrystusowi nauką i pracą służąc, świątobliwie żywota dokonała. Przy skonaniu usłyszała głos Chrystusa: Jużci zapłacę gospodę, Marto, tyś mnie w dom ziemski przyjęła, a ja ciebie w dom Niebieski przyjmę.

W Rzymie przy Via Aurelia męczeństwo **św. Feliksa II, Papieża,** który za obronę katolickiej wiary został przez arjańskiego cesarza Konstancjusza z tronu swego spędzony i w Cervetro w Toskanie tajemnie zamordowany. Ciało jego klerycy wzięli w posiadanie i pochowali przy wspomnianej ulicy. Później przeniesiono je do kościoła św. Kosmy i Damiana w Rzymie i tam po długiem zapomnieniu znaleziono znowu pod ołtarzami wraz z relikwjami św. męczenników Marka, Marceljana i Trarekwilina. Razem z niemi złożono je w dawnem miejscu dnia 31 lipca. Pod owym ołtarzem znalazły się także ciała św. męczenników Abundjusza i Abundancjusza, którzy 15 września czyli w przededniu ich uroczystości przeniesieni zostali do kościoła al Gezu.

W Rzymie przy Via Portuensis śmierć męczeńską **św. Symplicjusza, Faustyna i Beatryksy,** pod cesarzem Dyoklecjanem. Dwaj pierwsi po różnorakich mękach skazani zostali na śmierć; a siostrę ich Beatryksę, kazał sędzia udusić.

W Troyes we Francji uroczystość **św. Lupusa, biskupa i wyznawcy.** Wraz ze św. Germanem udał się w podróż do Anglji celem zwalczania heretyckich pelagjanów, a także swe miasto biskupie bezustanną modlitwą uchronił od zburzenia przez hordy Attyli, które wówczas całą Francję pustoszyły. Po 52-letniem gorliwem spełnianiu swego wysokiego urzędu przeniósł się do spokoju wiecznego.

— Nowy mundur dla policji wodnej. W komendzie głównej policji państwowej opracowuje się projekt nowych mundurów dla policji, pełniącej służbę na drogach wodnych, albowiem pełnienie służby w mundurach dotychczasowych jest b. niewygodne i utrudnia swobodę ruchów. Nowe mundury mają być sporządzone z materjałów drelichowych w jasnych kolorach, krojem zbliżone do mundurów marynarki, bardziej przewiewne i odpowiedniejsze do pełnienia służby na wodzie.

— Przymusowe tępienie chwastów. Minister rolnictwa wydał w tym roku zarządzenie w sprawie przymusowego tępienia chwastów, szczególnie zaś ostu, największej plagi rolnictwa. Jak stwierdzono w wielu miejscowościach wiejskich rozporządzenie to nie jest należycie respektowane i chłopi lekceważą sobie tak ważną sprawę z własną szkodą. Wobec tego w najbliższym czasie odpowiednie czynniki mają się zająć szczegółowem sprawdzaniem, czy rozporządzenie ministerstwa rolnictwa zostało należycie wykonane, a winni lekceważenia sobie tych przepisów, będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Wykaz szkół w których wraca się opłatę szkolną.

Monitor Polski z dnia 24 bm. zamieszcza okólnik ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego z wykazem prywatnych szkół średnich, w których nauka uprawnia do zwrotu opłaty szkolnej w myśl ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, wojska, sędziów i prokuratorów. Wykaz ten obowiązuje na rok szkolny 1931/32 z tem zastrzeżeniem, że **w szkołach handlowych uprawnienie do zwrotu opłat szkolnych nie odnosi się do klas przygotowawczych.** Równocześnie okólnik podaje do wiadomości, że **na rok szkolny 1931/32 funkcjonarjusze państwowi zwolnieni będą od obowiązku przedstawiania zaświadczeń o braku wolnych miejsc w szkołach państwowych.** Na terenie województwa śląskiego w wykazie powyższym znajdują się następujące szkoły prywatne: 1) Szkoły średnie ogólnokształcące: Gimnazjum żeńskie SS. Urszulanek z pełnemi prawami w Rybniku, 2) Zakłady kształcenia nauczycieli: pryw. sem. naucz. żeń. ubogich SS. Szkolnych de Notre Dame oraz prywat. sem. naucz. koeduk. ewang. w Bielsku, 3) Szkoły zawodowe: Szkoła zawodowa żeńska Macierzy Szkolnej w Bielsku, jednoroczna koeduk. szkoła przysposobienia kupieckiego Izby Handlowej w Katowcach i w Bielsku, szkoła zawodowa żeńska T-wa Polek w Katowicach, wojewodzka szkoła budownictwa w Katowicach, jednoroczna koed. przysposobienia kupieckiego kat. Izby handlowej w Katowicach, wyższy kurs handlowy T-wa szerzenia wiedzy handlowej w Katowicach, wojewódzka szkoła mechaniczna i hutnicza w Katowicach, jednoroczna koeduk. szkoła przysposobienia kupieckiego kat. Izby Handlowej w Król. Hucie, jednoroczna szkoła przysposobienia kupieckiego kat. Izby handl. w Mysłowicach, szkoła zawodowa żeńska SS. Urszulanek w Rybniku, sem. zaw. naucz. rzem. i gospod. SS. Urszulanek w Rybniku, 4-letnia koedukacyjna szkoła handl. kat. Izby handl. w Rybniku, szkoła zaw. żeńska T-wa Polek w Tarnowskich Górach, jednoroczna koeduk. szkoła przysposobienia kupieckiego kat. Izby handl. w Tarnowskich Górach, szkoła górn. w Tarnowskich Górach, jednoroczna koeduk. szkoła handlowa przysposobienia kupieckiego kat. Izby handl. w Wodzisławiu, 4) szkoły artystyczne: Instytut Muzyczny w Katowicach.

— Wylosowane książeczki premjowe P. K. O. W dniu 25 bm. odbyło się w P. K. O. losowanie książeczek premjowanych P. K. O. serji II. Premje po 1000 zł. padły na następujące numery: 50168 50371 50666 50877 51049 51095 51714 51847 51988 52020 52083 52230 52294 52587 52628 53134 53234 54020 54879 55183 55561 56040 56401 56790 58098 58354 58586 58627 58646 58863 59171 59447 59992 61748 62030 63392 64793 65815 66312 66655 67913 69209 69933 70241 70449 71495 71521 71531 71587 71936 71964 72145 72193 73264 73315 73585 73658 73926 74040 74555 75260 75892 76026 76208 76892 77229 77419 78038 78885 79029 79033 79089 79134 80020 80872 81075 81103 81171 81172 81442 81963 81976 82114 82120 82342 82689 82994 83082 83218 83890 83989 84082 84360 84447 85818 86033 86132 86273 87172 87176 87254 87502 87628 87757 88586 89139 89634 90933 90983 91521 91951 92422 92460 92715 92887 92957 93020 93131 93246 93249 93391 93530 94146 95115 95449 95474 95479 96300 97107 97273 97923 97971 98294 99012 99937 100216 100817 101353 102518 102687 102695 102986 103303 103387 103392 103704 103870 105912.

— Instrukcja dla opiekunów społecznych. Minister pracy gen. Hubicki wydał świeżo instrukcję dla opiekunów społecznych, zawierającą przepisy ogólne i szczegółowe. Przepisy ogólne dotyczą opieki społecznej, a więc określenie tej instytucji i jej celów, zakresu i środków zaspokojenia niezbędnych potrzeb działalności opiekunów społecznych, podziału na okręgi opiekuńcze, wyboru opiekunów itd. W przepisach szczegółowych instrukcja zawiera przepisy o opiece nad dziećmi, podrzutkami, sierotami, kalekami, matkami itd.

— Esperanto przedmiotem obowiązkowym w szkołach. Jednym z najlepszych sposobów rozkrzewiania esperantyzmu, jest wprowadzenie nauki esperanta w szkołach powszechnych, średnich i wyższych. Polskie władze szkolne zrozumiały donioslość ruchu esperanckiego i życzliwie odnoszą się do nauki języka międzynarodowego w szkołach. Istnieje w tym kierunku szereg poleceń i zezwoleń różnych instancyj władz szkolnych. Przedewszystkiem należy wspomnieć o okólniku min. wyznań religijnych i oświecenia publ. nr. 88, wydanego w „Dzienniku Urzędowym" nr. 6 z roku 1929, który zezwala, a nawet zachęca do wprowadzenia esperanta w szkołach, jako języka nadobowiązkowego.

— Zarządzenia dotyczące epidemji tyfusu. Epidemja tyfusu brzusznego, która ostatnio dała się dotkliwie we znaki, zaczyna już wygasać. Należy jednak liczyć się z tem, że corocznie w porze jesiennej nasilenie duru brzusznego wrzasta. Wobec tego departament służby zdrowia przy ministerstwie spraw wewnętrznych rozpoczął już akcję zapobiegawczą w postaci szerokiej propagandy za pomocą plakatów i ulotek, dotyczących szczególnie spożywania surowego mleka oraz surowych owoców. Wobec spodziewanego zapotrzebowania, przygotowano znaczne ilości szczepionek, które będą bezpłatnie rozdawane przez lekarzy samorządowych.

Województwo śląskie.

* **Stan bezrobocia na Śląsku.** Śląski Urząd Wojewódzki donosi, że w czasie od 16 do 22 lipca rb. liczba bezrobotnych na terenie wojew. śląskiego zwiększyła się o 420 osób i wynosiła 60.449 osób. Z tej cyfry przypada na górnictwo 9.489, hutnictwo 2.095, hutnictwo szkła 65, przemysły: metalowy 6.214, włókienniczy 639, budowlany 4.876, pozostałe przemysły 3.127. Niewykwalifikowanych bezrobotnych było 29.986, rolnych 30, umysłowych 3.928. Uprawnionych do pobierania zasiłku było 20.976 bezrobotnych, w tej liczbie z akcji pomocy państwowej dla bezrobotnych na Śląsku korzystało 7.890 osób.

* **Częściowy strajk kin na Śląsku trwa w dalszym ciągu.** Jak już pisaliśmy, w niektórych miastach śląskich w dalszym ciągu strajkują kina a mianowicie: w Mysłowicach i w Rudzie. W Rudzie jest czynne kino „Piast" i to wbrew zaleceniu związku. W Król. Hucie kina zostały w piątek otwarte. Strajkujące kina nie będą prędzej czynne, aż do wywalczenia obniżki podatku.

* **Kolonje lecznicze Polskiego Czerwonego Krzyża.** W czwartek, dnia 30 lipca br. wracają z kolonji leczniczej w Gdyni dzieci z Siemianowic, Rybnika, Chropaczowa, Król. Huty, Wielkich Hajduk i dzieci, których rodzice otrzymali specjalne zawiadomienia. Prosimy je odebrać w Katowicach na dworcu III kl. peron I. o godzinie 17.15.

* **Zmiany w administracji państwowej.** Minister spraw wewnętrznych zarządził następujące przesunięcia na stanowiskach: referendarz w starostwie powiatowym w Świętochłowicach Józef Korol mianowany został starostą powiatowym w Tarnowskich Górach, dotychczasowy zaś starosta w Tarnowskich Górach, Władysław Pella - Bocheński, mianowany został starostą powiatowym w Bielsku. Dotychczasowy starosta bielski dr. Józef Duda zwolniony został z tego stanowiska i mianowany radcą wojew. w Katowicach.

* **Przed unieruchomieniem walcowni stali i grubej blachy.** Dyrekcja zjednoczonych hut Królewskiej i Laury nosi się z zamiarem unieruchomienia walcowni stali i grubej blachy. Ta ostatnia została dopiero przed kilku dniami uruchomiona, lecz pracuje tylko na dwie zmiany. Wskutek zamknięcia walcowni utraciłoby pracę 500 robotników. Zamiar zamknięcia walcowni tłumaczy dyrekcja brakiem zamówień. Sprawą tą ma się zająć komisarz demobilizacyjny.

Z Katowickiego

Wycieczka do Krakowa.

Katowice. Fajrujo do Esperanta Junudaro ce Komerca lernejo Katowice urządza w sobotę, dnia 1 sierpnia wycieczkę do Krakowa na kongres. Zbiórka członków o godz. 9 wieczorem na dworcu III klasy. Odjazd o 9.34. Uprasza się członków o gremjalny udział w wycieczce, gdyż koszta są bardzo minimalne. Szczegóły na schadzce w poniedziałek lub środę. **Zarząd.**

Propaganda pszczelarstwa wśród kolejarzy śląskich.

Katowice. Onegdaj w sali dyrekcji kolejowej w Katowicach w obecności zebranych kolejarzy wygłosił referent ministerstwa komunikacji p. Rębalski wykład o najnowszych postępach w pszczelnictwie. Referent udzielił wielu cennych wskazówek o hodowli pszczół, przyczem zaznaczył, iż min. Kühn, idąc na rękę kolejarzom, wśród których bardzo wielu hoduje pszczoły, ułatwił nabywanie uli najpraktyczniejszego typu „Dadan Polski", który można nabyć za 35 zł. z dostawą. Po wykładzie udano się do wagonu pokazowego, gdzie oglądano ule Dadana oraz liczne przybory. W najbliższym czasie kolejarze śląscy zwołają zebranie, celem założenia związku kolejarzy - pszczelarzy.

Aresztowanie wspólników Powelskiego.

Katowice. W związku z aferą budowlaną kasy oszczędności i pożyczek aresztowano w ubiegłą sobotę z polecenia sędziego śledczego: prezesa rady nadzorczej, Michała Musioła oraz Tadeusza Skupińskiego, członka zarządu kasy. Musioł i Skupiński odstawieni zostali do aresztów sądu śledczego w Katowicach.

Marsz konkursowy legjonistów.

Katowice. Dnia 6 sierpnia br. urządza Związek Legjonistów w Katowicach pierwszy marsz konkursowy Zjednoczenia Ziem Polskich. Marsz odbędzie się od trójkątu b. trzech cesarzy przez Mysłowice do Katowic. Drużyny przejdą przez Przemszę, zwalą symboliczny słup graniczny, poczem rozpocznie się start do Katowic. W Katowicach drużyny wręczą wojew. Grażyńskiemu przed województwem historyczny akt w tej sprawie. Bieg odbędzie się o puhar wędrowny, ufundowany przez Związek Legjonistów w Katowicach.

Uruchomienie śląskich technicznych zakładów naukowych.

Katowice. Dnia 1 września otwarte zostaną śląskie techniczne zakłady naukowe, mieszczące się przy ul. Krasińskiego. Uruchomione zostaną zarówno szkoły zawodowe, jak i wspaniałe warsztaty szkolne, urządzone olbrzymim kosztem. Otwarte zostaną szkoły: chemiczna, mechaniczna, elektrotechniczna, drogowa, budowlana i hutnicza. W dalszym czasie, w miarę środków finansowych, uruchomione mają być dalsze 6 szkół. Zakłady naukowe mieszczą się w wspaniałym gmachu szkolnym, którego budowa kosztowała przeszło 13 miljonów zł., a wewnętrzne urządzenie około 11 milj. zł. Gmach ten posiada centralne ogrzewanie, osobną stację rozdzielczą, stację pomp itd. Objętość gmachu wynosi 180.000 m. sześc. a długość frontowej fasady wynosi 193 m. Budowa trwała dwa lata i wykonana została kosztem skarbu śląskiego.

Powrót dzieci z Gorzyc.

Katowice. Dzieci szkolne, wysłane przez urząd opieki społecznej na kurację do uzdrowiska miasta Katowic w Gorzycach Śl., wracają w sobotę, dnia 1 sierpnia br. do domu. Rodziców uprasza się o odebranie swych dzieci w hali dworca IV klasy w Katowicach o godzinie 19.

Budowa toru wyścigowego.

Katowice. Staraniem i kosztem Tow. Wyścigów Konnych ziem zachodnich buduje się w Katowicach za parkiem Kościuszki wielki tor wyścigowy. Dotychczas wybudow. kilka stajen, mogących pomieścić 80 koni. Również wybudowane zostały trybuny. Obecnie odbywa się równanie całego toru. Pierwsze wyścigi konne w Katowicach na nowym torze odbędą się we wrześniu b. r.

Dochodzenia sądowe w sprawie ucieczki Wieczorka.

Katowice. Prokuratorja w Katowicach wdrożyła dochodzenia w sprawie ucieczki b. posła komunistycznego Wieczorka. Dochodzenia toczą się przeciw kilku funkcjonarjuszom policji.

Dyrektor Majcherski zawieszony w swych czynnościach.

Mysłowice w Katowickiem. Onegdaj śląski urząd wojewódzki zawiesił w czynnościach dyrektora rzeźni miejskiej w Mysłowicach p. Majcherskiego. Majcherski już i tak nie sprawował od dłuższego czasu swego urzędu. Jak się dowiadujemy, dyr. Majcherskiemu zarzuca się szereg niedokładności w wykonywaniu swych obowiązków weterynaryjnych.

Pielgrzymka do Kalwarji Zebrzydowskiej.

Siemianowice w Katowickiem. W poniedziałek 10 sierpnia br. wyrusza z parafji św. Krzyża w Siemianowicach pielgrzymka do Kalwarji Zebrzydowskiej. Koszta podróży koleją przez Oświęcim (bilet zwrotny) 10 zł. Należytość wpłaca się na dworcu przed odejściem pociągu. W dzień odjazdu należy się stawić pewien czas przed odejściem pociągu i to punktualnie o godzinie 7.30 rano. Zgłoszenia uczestników w zakrystji u kościelnego pana Paliona, także z innych parafij.

Zaginięcie dziecka.

Siemianowice w Katowickiem. W dniu 1 kwietnia b. r. zaginęła bez śladu 13-letnia Szarlota Lenartówna (siwe oczy, na tyle głowy golizna). Prawdopodobnie przytrzymuje się ją pod przybranem nazwiskiem. Ktoby wiedział o pobycie dziewczyny, niechaj niezwłocznie zawiadomi komisarjat policji w Siemianowicach.

Pomoc dla bezrobotnych państwowej fabryki związków azotowych.

Chorzów w Katowickiem. Dla opieki nad bezrobotnymi państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie zawiązany został komitet, składający się z ks. proboszcza jako przewodniczącego, delegata państwowej fabryki związków azotowych, naczelnika gminy oraz kilku miejscowych obywateli. Zadaniem komitetu jest dostarczanie bezrobotnym ciepłej pożywnej strawy. W tym celu prowadzona jest specjalna kuchnia, która wydaje obiady, składające się z litrowej porcji zupy jarzynowej z kawałkami mięsa. Kuchnia ta utrzymywana jest z dobrowolnych składek i stałej miesięcznej subwencji państwowej fabryki związków azotowych. By zmniejszyć koszta utrzymania kuchni, postarano się o uzyskanie od rzeźników bezpłatnie kości i mięsa, od ogrodników i hurtowników jarzyn i kartofli po zniżonych cenach. Obsługa kuchni jest bezpłatna i prowadzona jest przy pomocy Sióstr Miłosierdzia. Jedynie kierownik kuchni jest płatnym urzędnikiem. Pozatem komitet opłaca jeszcze stróża, który jednocześnie pełni funkcje palacza. Prócz wydawania obiadów, fabryka chorzowska zorganizowała akcję dostarczania chleba bezrobotnym. W tym celu zakupiono żyto, którego przemiał jak i wypiek chleba odbywa się pod kontrolą delegata fabryki. Każdy bezrobotny otrzymuje pół funta chleba. Z akcji tej korzystają wszyscy bezrobotni tutejszej gminy. Obecnie z bezpłatnych obiadów korzysta 4.550 bezrobotnych.

Z Król. Huty

Transparent komunistyczny na słupach telefonicznych.

Król. Huta. Komuniści wywiesili transparent na słupach telefonicznych, przy ul. Ficka w Król. Hucie. Policja transparent usunęła. Widać z tego, iż komuniści występują z coraz większą bezczelnością.

Nieludzki czyn złodziei.

Król. Huta. Onegdaj włamali się złodzieje do altanki Michała Tadeuszaka, zamieszkałego przy ul. Florjańskiej i skradli 15 kanarków. Wszystkie pisklęta znajdujące się w gniazdkach, sprawcy pozabijali. Tadeuszak ponosi szkodę na 600 zł.

Z Świętochłowickiego

Przebudowa linji tramwajowej wąskotorowej na normalnotorową.

Świętochłowice. W najbliższym czasie dyrekcja tramwajów przystępuje do przebudowy obecnej wąskotorowej linji tramwajowej Świętochłowice — Nowa Wieś na linję normalnotorową.

Ulga dla rzemieślników, kupców i handlarzy.

Świętochłowice. Miejscowi rzemieślnicy, kupcy i handlarze z satysfakcją przyjmują wiadomość o zatwierdzeniu przez Śląską Radę Wojewódzką ordynacji targowej i rozporządzenia policyjnego, dotyczącego ruchu targowego w tutejszej gminie. Ordynacja ta, której postanowienia przyczynią się do powiększenia zbytu towarów przez miejscowe kupiectwo, stała się równocześnie mocną zaporą, przez którą nie przedostają się na tutejsze targi tygodniowe już żadni żydowscy handlarze, którzy przy zastosowaniu niskich cen, pozbywają się swojej tandety, narażając tutejszą ludność robotniczą, która już tak odczuwa w poważnym stopniu następstwa kryzysu gospodarczego, na straty finansowe. Na szczególną uwagę zasługują postanowienia ordynacji targowej, które regulują, iż według dotychczasowych zwyczajów i potrzeb miejscowych, można ponadto sprzedawać na targach tygodniowych wyłącznie tylko przez kupców i rzemieślników w miejscu stale zamieszkałych wyroby rękodzielnicze, powróżników, sitkarzy, tokarzy, rymarzy, blacharzy, kowali, szczotkarzy, koszykarzy, bednarzy, introligatorów, szewców, krawców, kuśnierzy, czapnikarzy, oraz nadto taśmy wełniane i bawełniane, tudzież dziane towary wełniane i bawełniane.

Otwarcie szosy.

Świętochłowice. Z dniem 21 bm. została znowu otwarta dla ruchu kołowego szosa powiatowa Łagiewniki - Piaśniki od km. 0.0 do 0.1.

Kradzież pasa transmisyjnego.

Świętochłowice. Onegdaj nieznani dotychczas sprawcy skradli z warsztatu ślusarskiego huty „Zgoda" pas transmisyjny długości 8 m, wartości 200 zł. Ostrzega się przed nabyciem skradzionego pasa.

Dezerter, ukrywający się pod obcem nazwiskiem.

Szarlej w Świętochłowickiem. Onegdaj przytrzymała tutejsza policja niejakiego Wilhelma Furasa, zamieszkałego w Bytomiu, poszukiwanego od dawna za przemytnictwo. W toku dochodzenia okazało się, że pod nazwiskiem Furasa ukrywał się dezerter Kurt Kokot. K. znalazł pewnego razu kartę cyrkulacyjną Furasa i przybrał tegóż nazwisko. Fotografję na karcie zamienił na swoją i podrobił na niej pieczątkę. Kokot żyłby dalej pod tym nazwiskiem, gdyby nie to, że Furasa poszukiwała policja.

Urlop naczelnika gminy.

Wielka Dąbrówka w Świętochłowickiem. Naczelnik tutejszej gminy udał się na urlop wypoczynkowy. Zastępuje go ławnik p. Błaszczyk.

Skonfiskowanie broni.

Orzegów w Świętochłowickiem. Dn. 23 bm. pewien funkcjonarjusz policji odebrał niejakiemu Józefowi Nowakowi oraz J. Jaworkowi dwa pistolety, kal. 8 mm. Zajęte pistolety złożono na posterunku policyjnym w Orzegowie.

Z Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

Dochodzenia śledcze przeciwko byłemu dyrektorowi „Hansabanku" w **Bytomiu**, Morawcowi, zostały zakończone. Akta przekazał sędzia śledczy prokuratorji celem wygotowania aktu oskarżenia. Czy proces karny ograniczy się tylko do członków dyrekcji, czy też objemie członków rady nadzorczej, wykażą najbliższe dni.

*

Na kopalni „Castellengo" pod **Rokitnicą** pracowało przed obecnem przesileniem gospodarczem 4.080 robotników. W międzyczasie załoga zmniejszyła się do 2.730 robotników. Z początkiem lipca dyrekcja kopalni doniosła radę załogową, że będzie zmuszona wypowiedzieć pracę jeszcze dalszym 2300 górnikom, bo zapasy węgla na hałdach wynoszą 200 tysięcy ton, tj. 4 miljony centnarów, a zbyt na węgiel jest coraz słabszy.

Z Strzeleckiego.

Budowa schroniska pątniczego **na Górze św. Anny** postąpiła tak daleko, że najdalej w ciągu sześciu tygodni zostanie ukończona. Tak więc na odpust „Podniesienia Krzyża św." będą mogli pątnicy korzystać z schroniska. Na odpust ten przybywa rok rocznie na Górę św. Anny kilkadziesiąt procesyj polskich z całego Górnego Śląska, a liczba pątników dochodzi nieraz do 150 tysięcy.

*

Niedawno rozpoczęto w **Odmęcie** roboty około budowy fabryk czeskiego „króla obuwia" Baty. Istnieje zamiar położenia rur centrali wodnej dla przedsiębiorstw Baty i nowej osady robotniczej.

*

Po ukończeniu robót najpilniejszych przy budowie koksowni w **Zdzieszowicach** wielu robotników pozbawiono pracy i zarobku. Z tego powodu nastąpiło znaczne zwiększenie liczby bezrobotnych.

Z Opolskiego.

W sobotę, dnia 22 sierpnia wyjedzie wycieczka do Krakowa **z powiatów opolskiego i prudnickiego**. Powrót dnia 24 sierpnia. Wycieczkę organizuje Zw. Polaków.

*

W zastraszających rozmiarach zdarzają się wypadki śmiertelnego przejechania dzieci. Przed kilku dniami w **Sławicach** zostało zabite przez samochód dziecko, bawiące się na drodze, a w tym tygodniu zdarzyło się tamże znowu takie nieszczęście. Mianowicie 3-letni synek dozorcy Strochora został przez samochód ciężarowy przejechany i zabity. Wypadki te i inne niech będą przestrogą i upomnieniem dla rodziców.

*

Dwaj ładziarze wydobyli z Odry w pobliżu **Rothuza** zwłoki kobiety, w której rozpoznano 52-letnią wdowę Emę Horrmann z Tschöplowitz, pow. brzeskiego, która popełniła samobójstwo.

Z Oleskiego.

Podczas zabawy tanecznej u karczmarza Kwasa w **Goli**, wybuchł pożar, który zniszczył szopę i stodołę karczmarza oraz dom mieszkalny sąsiada Wolnego. Bydło i urządzenie domowe zdołano uratować. Przypuszcza się, iż pożar powstał przez umyślne podpalenie.

*

Zatrudniony we dworze w **Oleśnie** 25-letni Paweł Schiwek został pchnięty widłami przez innego robotnika przy ładowaniu gnoju. Sch. nie zważał na ranę, co miało ten skutek, że nagle utracił przytomność. Domownicy musieli przywołać lekarza.

Z Dobrodzieńskiego.

Przed kilku dniami w nocy wybuchł pożar w chemicznej fabryce w **Pludrach.** Spłonął dach oddziału produkcji węgla drzewnego. Złączonym wysiłkom straży ogniowych udało się zapobiec dalszemu rozszerzeniu ognia.

Z Rybnickiego

Odszkodowanie dla fabrykantów wyrobów tytoniowych.

Rybnik. Jak wiadomo, wraz z zaprowadzeniem państwowego monopolu tytoniowego, fabryki wyrobów tytoniowych w Syryni, Lubomi i Rybniku zostały zastawione. Na skutek zaskarżenia państwa polskiego przez fabrykantów, sąd rozjemczy w Bytomiu przyznał im pewną sumę jako odszkodowanie. Fabrykanci uznali jednak te sumy za bardzo niskie, wobec czego odwołali się od wyroku. Sprawa ta będzie zatem jeszcze raz rozpatrywana przed sądem rozjemczym w dniu 23. września br.

Przeniesienie kuchni dla bezrobotnych.

Rybnik. Z powodu wzrastającej liczby bezrobotnych, dotychczasowa kuchnia w domu parafjalnym okazała się za małą. Wobec tego kuchnię przeniesiono do szkoły I. Potrawy wydawane w tej kuchni są smaczne i pożywne, przeto coraz więcej bezrobotnych korzysta z tej kuchni. Obecnie kuchnia wydaje około 300 obiadów dziennie.

Wypadek w gospodarstwie.

Chwałęcice w Rybnickiem. Gospodarz Mikołaj Cieślok poniósł wielką szkodę przez to, że jego krowa, będąca na ocieleniu, rozpruła sobie brzuch na źle położonym pługu. Krowę jak i nieduże cielę musiano dobić. Z powyższego wnioskować można, jak niedbale się kładzie narzędzia rolnicze i jak nieostrożnie obchodzi się z dobytkiem.

Strzelanie do przemytników.

Kamień w Rybnickiem. Onegdaj w nocy doszło do strzelaniny w pasie granicznym na terenie gminy Kamień w Rybnickiem. Przekradała się tutaj mianowicie banda przemytników z towarem z Niemiec do Polski. Na wezwanie strażników, przemytnicy nie stanęli, wobec czego strażnicy poczęli strzelać. Przemytnicy porzucili niesiony ze sobą przemyt i zbiegli napowrót do Niemiec. Strzały nikogo nie zraniły. Wśród porzuconego towaru znaleziono gumowy worek, zawierający większą ilość eteru.

Z Pszczyńskiego

Wykrycie skandalicznych nadużyć w fabryce Koetza.

Mikołów w Pszczyńskiem. W Mikołowie od szeregu lat istniała fabryka konstrukcyj żelaznych i kotłów parowych H. Koetza. Z powodu trudności finansowych fabryka ta stanęła przed niespełna pół rokiem pod nadzorem sądowym. W czasie badania poprzedniej gospodarki ujawniono wielkie nadużycia. Przedewszystkiem okazał się brak 700 tysięcy kg. żelaza w fabryce. Następnie wykryto, że jeden z dyrektorów dopuścił się grubych nadużyć krótko przed nadzorem sądowym. Krążą pogłoski, że dyrektor ten skreślił nielegalnie 350.000 zł., które był winien firmie. Ponadto wykryto fikcyjną pożyczkę 15.000 dolarów, zaciągniętą w Gliwicach od wierzyciela, który wogóle nie istnieje. Firmą tą rządzili Niemcy.

Włamanie do apteki.

Tychy w Pszczyńskiem. Z końcem ubiegłego tygodnia weszli w porze nocnej nieznani sprawcy do apteki Jana Bąka i skradli kasetkę, zawierającą około 50 zł. gotówki oraz pewną ilość towaru. Szkoda wynosi około 500 zł.

Pielgrzymka do Kalwarji Zebrzydowskiej.

Nowy Bieruń w Pszczyńskiem. Jak po inne lata, tak i w tym roku wyjedzie pielgrzymka do Kalwarji Zebrzydowskiej na uroczystość Wniebowzięcia Matki Boskiej a to z parafji Nowy Bieruń, Wola i Bojszów. Wyjazd 10 sierpnia o godzinie 5.16 ze stacji kolejowej Nowy Bieruń, powrót w sobotę 15 sierpnia o godzinie 5.11. Bilet zniżkowy (zwrotny) 7.50 zł. Czciciele tego miejsca, cudami słynącego, uprasza się o liczny udział w pielgrzymce. Także z innych parafij mogą wziąć udział. Zgłoszenia przyjmuje: w **Nowym Bieruniu** p. Marek do 9 sierpnia; we **Woli** p. Franciszek Sromczyk do 7 sierpnia; w **Bojszowach Górnych** p. Franciszek Piekorz także do 7 sierpnia br.

Oszczędność a komunalne kasy oszczędności.

Miesiąc czerwiec przyniósł dalszy wzrost wkładów oszczędnościowych, złożonych w komunalnych kasach oszczędności naszego województwa o 777.738,79 zł, które wynoszą obecnie w łącznej sumie 104.941.304,24 zł.

W pierwszej połowie lipca zdenerwowanie publiczności spowodowane wstrzymaniem wypłat przez niektóre instytucje finansowę zagraniczne, udzieliło się również i wkładcom, mającym ulokowane swe kapitały w komunalnych kasach oszczędności, którzy zaczęli swe wkłady wycofywać. **Rezerwy kasowe pozwoliły jednak kasom oszczędności na wypłatę żądanych sum bez ograniczeń.**

Ponieważ w obecnej chwili ruch ten ustał, wypada podkreślić, że tego rodzaju uleganie popłochowi i zdenerwowaniu, odbija się w pierwszym rzędzie na publiczności, gdyż stwarzając atmosferę podniecenia przynosi szkodę materjalną w postaci straty procentów i straty na kursach przez zakupno walut zagranicznych.

Trzeba bowiem, by szeroki ogół społeczeństwa uświadomił sobie, że **złoty polski ma dostateczne zabezpieczenie i że wkłady oszczędnościowe złożone w komunalnych kasach oszczędności, czy to miejskich czy powiatowych są na mocy ustawy pupilarnie pewne, gdyż ręczy za nie nietylko majątek samej kasy oszczędności, ulokowany w pewnych pożyczkach, ale również miasto lub powiat całym swym majątkiem i dodatkowo całą siłą podatkową.**

Dlatego też **posiadacze kont w komunalnych kasach oszczędności mogą być zupełnie spokojni o swoje wkłady** i nie potrzebują dawać się unosić łatwemu zdenerwowaniu, względnie iść na lep bezpodstawnych pogłosek.

Zimną krew i opanowanie powinna im przywrócić świadomość, że **komunalne kasy oszczędności są instytucjami, opierającemi swą działalność na podstawie specjalnej ustawy, której celem właśnie było zabezpieczenie drobnych oszczędności przed spekulacją i stratą.** Ustawa ta zawiera szereg postanowień zabezpieczających wkłady i normujących całokształt gospodarki kas oszczędności, z których wymieniamy następujące:

1. Komunalne kasy oszczędności są zakładane przez miasta lub powiaty, **które ręczą za zobowiązania kasy całym majątkiem i siłą podatkową;**

2. Komunalnym kasom oszczędności **przyznany został przywilej pupilarnego bezpieczeństwa dla wkładów oszczędnościowych;**

3. **Działalność komunalnych kas oszczędności nosi charakter wybitnie społeczny,** ponieważ moment zysku został zupełnie wykluczony;

4. Działalność komunalnych kas oszczędności została przez ustawę uregulowana, przyczem położony został specjalny nacisk na **absolutną pewność przeprowadzanych przez komunalną kasę oszczędności interesów;**

5. Komunalne kasy oszczędności **podlegają pod każdym względem ścisłej kontroli własnych władz samorządowych, państwowych władz nadzorczych i kontroli Związku,** który przeprowadza dwa razy do roku rewizję w kasach i bada celowość i pewność każdej udzielonej pożyczki i całość gospodarki.

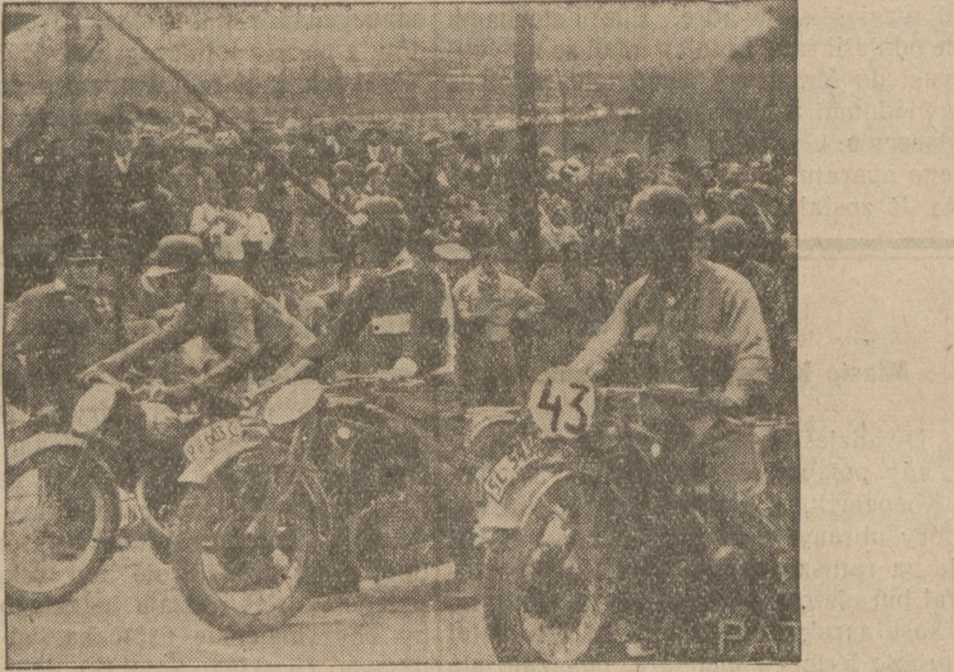
Wobec powyższego, **hasłem dzisiejszej niepewnej dobie złej konjunktury i kryzysu powinno być dla każdego obywatela, lokowanie swych pieniędzy w komunalnych kasach oszczędności.**

Uroczyste otwarcie parlamentu węgierskiego w Budapeszcie.

W Budapeszcie odbyło się uroczyste otwarcie parlamentu przy udziale wielu dyplomatów zagranicznych. Zdjęcie przedstawia Regenta Horthy'ego i premjera Bethlena opuszczających gmach parlamentu po otwarciu sesji.

Międzynarodowy wyścig górski w Wiśle.

W niedzielę odbył się w Wiśle międzynarodowy górski wyścig motocyklowy, który wywołał wielkie zainteresowanie miejscowej ludności i przyjezdnych gości. Zdjęcie przedstawia chwilę przed startem.

Sprawy kościelne

Statystyka wyznaniowa Czecho-Słowacji.

W końcu r. 1930 na terenie państwa czecho-słowackiego przeprowadzony był nowy spis ludności, który objął również statystykę wyznaniową. Przy tej okazji koła wolnomyślicielskie wprowadziły usilną propagandę wśród ludności za zapisywaniem się w rubryce „bezwyznaniowej“. W tym wypadku z liberalną inteligencją współdziałały partje polityczne: narodowych socjalistów, socjalistów i komunistów. Mimo wielkiej kampanji prasowej a niejednokrotnie i współdziałania władz, wolnomyślicieli czeskich spotkał wielki zawód. Z ogłoszonego niedawno urzędowego spisu ludności okazuje się że w rubryce wyznania rzymsko-katolickiego zapisało się 10.833.423 osoby, grecko-katolickiego 585.406. Kościół katolicki zatem w Czecho-Słowacji posiada około 11 i pół miljona wyznawców czyli katolicy stanowią 77,5 % ludności całego państwa. Największy procent wykazują katolicy na Morawach — 86 %. Znikomą ilość wyznawców wykazują husyci mimo poparcia sfer rządowych, bo tylko 5,38 % (zgórą 700 tysięcy), ewangelicy 7,49 %, żydzi 2,42 %, prawosławni 0,99 %. Bezwyznaniowcy wykazują 5,80 % (850 tysięcy). Charakterystyczne, że największy procent bezwyznaniowców wykazuje Ruś Podkarpacka, stojąca na najniższym poziomie kultury i będąca domeną wpływów komunistycznych z powodu wielkiego ubóstwa jej ludności.

Z martyrologji duchowieństwa katolickiego w sowietach.

W ostatnich miesiącach zostali aresztowani w Rosji księża: J. Groński z Tomska, M. Bugienis. Worsław, Brenczak. Również aresztowano wielu świeckich katolików z pośród należących do komitetów kościelnych. Przy aresztowaniu robiono tak szczegółowe rewizje, że przy bundynkach kościelnych przekopano ziemię na metr głębokości.

Nadeszła spóźniona wiadomość o śmierci ks. Szwarasa, zmarłego w więzieniu bolszewickiem. Ks. biskup Malecki został wysłany do głuchej wioski w obwodzie Irkuckim, oddalonej o kilkaset kilometrów od m. Tułuna. Ks. biskup Słoskan po odbyciu zesłania na wyspach Sołowieckich został ponownie aresztowany i zesłany na trzy lata do Jenisejska na Syberji. Również na Syberję został zesłany ks. Kazimierz Wieliczko z Petersburga.

Oprócz tortur w więzieniach władze sowieckie gnębią obecnie duchowieństwo ogromnemi podatkami, przerastającemi możność płacenia przez gminy wyznaniowe. Tą drogą sowiety chcą wywłaszczyć kościoły i budynki kościelne.

Papież Pius IX o Bismarcku.

W ostatnim numerze dwutygodnika „Die Zeit“ przypomina prof. W. Foerster słowa Piusa IX, wygłoszone w dniu 18 stycznia 1874 r. do zgromadzonych w Watykanie pielgrzymów: „Bismarck jest wężem w raju ludzkości. Wąż ten skusi naród niemiecki do wywyższenia się ponad samego Boga. Takie zaś samowywyższanie się doprowadzi do poniżenia, jakiego jeszcze żaden naród nie pokosztował, Nie my, lecz Przedwieczny wie, czy z góry wieczystej zapłaty nie oderwało się już ziarnko piasku, które, tocząc się w dół, rośnie jak lawina, by po latach dosięgnąć glinianych stóp tego mocarstwa, krusząc to mocarstwo, co, jak wieża Babel, Bogu na urągowisko zostało podniesione a ku chwale Bożej zginie“.

Cytując te słowa, Foerster podkreśla, że nie należy w nich widzieć zapowiedzi: finis Germaniae, warto jednak przypomnieć je w czasach, gdy duch Bismarcka nanowo odżywa w północnych Niemczech. Bismarckowskie mocarstwo niemieckie zginąć musi, aby powstały Niemcy odrodzone.

Z całej Polski.

Objaw zdziczenia młodzieży.

Częstochowa. (PAT.) W nocy z piątku na sobotę na odludnym brzegu Warty w robotniczej dzielnicy Zawodzie w zagadkowych okolicznościach zasztyletowano 46-letniego robotnika, Jana Kulesę. Zabójcy zbiegli. Zwłoki ofiary znaleziono dopiero nazajutrz. Energiczne dochodzenie doprowadziło w krótkim czasie do wykrycia sprawców zabójstwa, którymi okazali się 4 młodzieńcy w wieku od 17 do 20 lat, pochodzący z miejscowych mętów. Charakterystyczną cechę krwawej zbrodni stanowi zupełna bezcelowość dokonanego mordu. Zabójcy tegoż wieczora napadli na kilka osób i pobili je, powodowani wyłącznie żądzą awantury, a Kulesę widzieli pierwszy raz w życiu.

Pomnik pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Częstochowa. Tymczasowy zarząd miasta wyznaczył na dzień 20 września uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika zamordowanego skrytobójczo pierwszego prezydenta Polski, Gabriela Narutowicza. Pomnik wzniesiony został w parku im. Narutowicza. Tegoż dnia odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru Związku Legjonistów i Peowiaków. Postanowiono obydwie uroczystości połączyć i zaprosić na nie szereg dostojników państwowych.

Młynarze warszawscy obniżają ceny.

Warszawa. Na konferencji, odbytej u wojewody Jaroszewicza przedstawiciele warszawskiego młynarstwa obniżyli cenę mąki pytlowej do 38 groszy. W związku z tem od poniedziałku 27 lipca cena chleba w Warszawie obniżona zostaje o 3 grosze, co stanowi około 8 procent.

Zasypanie czterech robotników.

Warszawa. Na terenie rozbiórki fortów na Zoliborzu, gdzie prowadzone są roboty przez wydział drogowy magistratu m. st. Warszawy, oberwał się zwał ziemi i zasypał 4 robotników. Na ratunek pospieszyli im robotnicy, odkopując towarzyszy. Poszkodowanych odwieziono do szpitala.

Dwie katastrofy lotnicze w jednym dniu

Warszawa. W sobotę w godzinach rannych wydarzyły się na lotnisku wojskowem w Dęblinie dwie katastrofy lotnicze. Około godz. 4 nad ranem zderzyły się dwa aparaty ćwiczące wspólnie nad lotniskiem. Skutkiem zderzenia oba aparaty straciwszy równowagę padły na ziemię, grzebiąc pod sobą kpt. lotnika Orłosia, por. lot. Rogowskiego i kaprala podchorążego Rykowskiego. Około godz. 7 nad ranem wydarzyła się na tymże lotnisku druga katastrofa samolotowa. Załoga samolotu, składająca się z kaprala Pilota Popławskiego i obserwatora podchorążego Bazylewicza ćwiczyła się w rzucaniu rakiet. Jedna z rakiet rozerwała się nad skrzydłem samolotu, skutkiem czego samolot stanął w płomieniach i runął na ziemię. Podchorąży Bazylewicz poniósł śmierć na miejscu, kapral pilot Popławski uległ ciężkim obrażeniom ciała.

Wykrycie bandy oszustów kolejowych.

Łódź. Władze śledcze wykryły i zlikwidowały bandę fałszerzy okrężnych biletów kolejowych. Uprawiali oni swój proceder już od roku, a obecnie, zachęceni powodzeniem, przystąpili do podrabiania miesięcznych i kwartalnych biletów tramwajów łódzkich. Nie zdążyli jednak puścić ich w obieg. W związku z wykryciem bandy, aresztowano kilkanaście osób, m. in. 2 byłych pracowników biura sprzedaży biletów kolejowych „Orbis“ oraz właściciela drukarni. Między fałszerzami znajdował się również pracownik zakładu cynkograficznego, który dostarczał cynkograficznych klisz, pieczątek, godeł państwowych i t. p.

Z dalszych stron.

Samobójstwo bankiera niemieckiego.

Berlin. Znany w berlińskich kołach finansowych bankier Wilhelm Tang popełnił onegdaj w swej willi samobójstwo przez powieszenie. Tang był członkiem zarządu Banku Niemiecko - Południowo-Amerykańskiego, oraz rad nadzorczych całego szeregu większych towarzystw. Powodem samobójstwa, jak przypuszczają, były kłopoty finansowe, wywołane obecnym kryzysem.

Wyrok w sprawie szpiegowskiej we Francji.

Strassburg. Ogłoszono tu wyrok w głośnej aferze szpiegowskiej. 4 oskarżonych skazano na karę więzienia od 18 miesięcy do 4 lat, 5 lat pozbawienia praw obywatelskich i zakaz przebywania na terytorjum Francji w przeciągu 5 lat, jednego oskarżonego uniewinniono. Akt oskarżenia zarzucał oskarżonym usiłowanie zdobycia planów fortefikacyj wschodnich, dla celów szpiegowskich niemieckich.

Znowu obsunięcie się ziemi we Francji.

Bolzano. Na drodze prowincjonalnej do Brennero naskutek deszczów, padających bez przerwy od kilku dni, w kilku miejscach obsunęła się ziemia, przerywając komunikację. Pomiędzy wsią Prato Isarco i wsią Fie obwał wynosi około 8000 m. sześciennych ziemi i kamieni. Na szczęście nie było wypadków w ludziach. Milicja drogowa zajęła się przywróceniem jaknajszybszem normalnej komunikacji, usuwając obwały. W niektórych miejscach inżynierowie drogowi musieli uciec się do zabezpieczeń prowizorycznych w obawie o nowe obwały.

Rumuński następca tronu otrzyma wykształcenie lotnicze.

Bukareszt. Król Karol wystosował do ministra wojny Stefanescu pismo, w którem donosi mu, że zamierza syna swego następcę tronu Michała zapisać na instytut aeronautyczny, wobec czego prosi o przeprowadzenie odnośnych formalności. Dotychczas wielki wojewoda Michał był uczniem szkoły Dealul Spair. Obecnie kontynuować będzie naukę w instytucie aeronautycznym.

Pożar teatru.

Wiedeń. Onegdaj w nocy wybuchł we Wiedniu wielki pożar teatru t. zw. Roksy-Theater. Podczas pożaru 15 strażaków znalazło się w pewnej chwili w wielkim niebezpieczeństwie, bowiem groziło im pogrzebanie pod gruzami palącego się dachu. W ostatniej chwili zdołali się uratować i tylko 6 z nich odniosło ciężkie rany. Teatr był ostatnio nieczynny i służył za przytułek dla włóczęgów.

Nowy raid Anny Johnson.

Londyn. Anny Johnson, znana lotniczka angielska, która w grudniu ub. roku zmuszona była przerwać swój lot naokoło świata, skutkiem defektu motoru i gościła w Warszawie, w dniu dzisiejszym podejmuje nanowo wielki raid. Trasa lotu prowadzi przez Berlin, Warszawę, Moskwę i Syberję do Tokio.

Napad na oficerów angielskich w Indjach

Bhusaval. Dwaj oficerowie brytyjscy podróżujący kurjerem pendżabskim, zostali przez nieznanych sprawców ciężko poranieni sztyletem. Bhusaval znajduje się o 200 mil na północno-wschód od Bombaju.

Więzienia w Hiszpanji przepełnione.

Sewilla. Grupa manifestantów, poprzedzona liczną gromadą kobiet, usiłowała zdobyć koszary gwardji cywilnej. Gwardja broniła się ostrzeliwując manifestantów. 40 osób odniosło rany. Aresztowano przeszło 500 osób tak, że więzienia są przepełnione. Ogłoszono stan oblężenia. Samoloty krążą nad miastem.

Znalezienie starych armat szwedzkich

Tallin. (Pat.) W pobliżu Arensburga w ziemi znaleziono trzy stare szwedzkie armaty. Przed kilkoma dniami w tejże okolicy włościanie znaleźli kilka kul armatnich pochodzenia rosyjskiego z czasów Iwana Groźnego.

Napady rabunkowe na samoloty.

Charbin. Otwarta niedawno regularna komunikacja pocztowa między Europą i Azją została poważnie zagrożona. Wysłany 6 b. m. aeroplan z pocztą z Szanghaju do Mandżurji zginął. Dla odszukania aparatu europejsko - azjatycka korporacja lotnicza wysłała inny samolot, który po długich poszukiwaniach spostrzegł zaginiony aparat w okolicy jeziora Dałaj-Nor. Sądząc, że z aeroplanem zdarzył się wypadek, lotnicy zaczęli lądować. Wówczas ludzie, otaczający zaginiony aeroplan, dali do aparatu strzały z karabinów i kulomiotu. Kule przebiły w kilku miejscach aparat. Lotnicy jednak nie stracili zimnej krwi i zdołali wznieść się w górę. Pilot i mechanik nie odnieśli ran. Lotnicy udali się natychmiast do Mandżurji skąd telegraficznie zawiadomili zarząd korporacpji o całem zdarzeniu. Co stało się z załogą zaginionego aparatu, niewiadomo. Istnieje obawa, iż została ona zabita.

Jak słychać, korporacja dotychczas nie osiągnęła zamierzonych celów wobec stałych przeszkód, stawianych przez rząd sowiecki. Z. S. R. R. nie dał zezwolenia na przewożenie poczty an aeroplanach przez swoje terytorjum. Po długich pertraktacjach sprawę załatwiono w ten sposób, że od Mandżurji do Irkucka poczta przewożona jest ekspresem, następnie do Moskwy na aeroplanach sowieckich, skąd dopiero na aeroplanach korporacji do Berlina. Okazało się jednak, że poczta całą drogę od Mandżurji do Moskwy odbywała ekspresem, przez co opóźniała się o 3 dni i do Europy trafiała tylko o dzień wcześniej od poczty, odącej ekspresem. Większą część dochodów z poczty lotniczej brał Z. S. R. R. Wypadek z ostrzeliwaniem aeroplanów tłumaczą też niechęcią Sowietów do komunikacji lotniczej przez Z. S. R. R. Korporacja prowadzi śledztwo w tej sprawie.

Rozmaitości.

Miasto Koepenick chce zmienić swą nazwę.

Dwadzieścia pięć lat minęło od chwili, gdy pojawił się ów słynny kapitan z Koepenick, z zawodu zwycz. szewc, który ubrany w mundur oficera, zjawił się na ratuszu tego miasta i zaaresztował burmistrza oraz radców magistratu, a kasę zarekwirował. Radości w całej Europie było co niemiara, pokazało się bowiem wówczas, jak Niemcy są zahipnotyzowani „czarem" munduru i na jego widok tracą zupełnie rozum. Słowo koepenikjada i kapitan z Koepenick przeszło od tego czasu do codziennego słownika. Oczywiście miasto Koepenick w Prusiech wstydzi się tej hańby i pragnie raz na zawsze ją zmazać. Korzystając z jubileuszu owego zdarzenia, radni miasta Koepenick złożyli petycję u rządu, w której proszą o zmianę nazwy miasta... Warto przy tej sposobności przypomnieć, że jest to stara słowiańska osada i nosiła ongiś nazwę Kopanik.

Testament na... płycie gramofonowej.

Przedsiębiorca gramofonowy Krzysztof Stone postanowił w chorobie ułożyć bardzo oryginalny testament. Utrwala go nie na piśmie, ale... na płycie gramofonowej. Krzysztof Stone wygłasza całą swoją ostatnią wolę, a kończy oświadczeniem, że głos, który słychać jest jego autentycznym głosem. Powstaje oczywiście kwestja, czy tego rodzaju ostatnia wola będzie prawnie ważna. W Anglji ważne są nawet rozporządzenia ostatniej woli, pisane stenogramem, również możliwe do przyjęcia są fotografje testamentu, wolno dalej przyjmować testamenty drukowane i litografowane, lub pisane na wszelakiego rodzaju materjałach. Niemniej podstawowym warunkiem jest to, ażeby testament był widzialny. Tem samem upada możliwość pozostawienia testamentu na płycie gramofonowej.

Najmniejsze dziecko na świecie.

Stolica północnej Afryki, Pretorja, osiągnęła szczególnego rodzaju rekord. Oto narodziło się w Pretorji najmniejsze, najdrobniejsze na całym świecie dziecko. Zarząd szpitala, w którego jednej z sal urodził się ten rekordowy przedstawiciel rodzaju ludzkiego, mający zbyt maleńkie usteczka, aby móc używać zwykłego smoczka dziecięcego, musiał posłać po smoczek dla lalki. Obecnie, po ukończeniu trzech tygodni życia, dziecka waży niecałe trzy funty. Za posłanie służy maleństwu pudełko wysłane watą. Lekarze i pielęgniarki pilnie czuwają nad tym szczególnym okazem, zainteresowani nadewszystko ze stanowiska nauki dalszym jego rozwojem.

W Egipcie poseł nie może być naczelnym redaktorem.

Nowa ustawa prasowa w Egipcie odbiera posłom do parlamentu prawo zajmowania stanowiska redaktora naczelnego w piśmie. Minimum wieku wymagane przez ustawę dla redaktora naczelnego jest 25 lat. Ustawa i jej przepisy mają na celu — jak twierdzi opozycja nacjonalistyczna w Egipcie — ograniczenie liczby pism codziennych.

Sprawcy zamachu na króla albańskiego przed sądem.

Wkrótce odbędzie się we Wiedniu proces przeciwko sprawcom zamachu na króla albańskiego, Achmeda Zogu, dwom emigrantom, nazwiskiem Gjeloshi i Zanii, którzy niedawno dali do samochodu królewskiego przed gmachem opery państwowej szereg strzałów, zabijając na miejscu adjutanta królewskiego, majora Topollai. Prokuratorja wiedeńska nosi się z planem przeprowadzenia rozprawy nie w Wiedniu samym, lecz w jednem z dalekich miast prowincjonalnych, z obawy przed ewentualnem dokonaniem „zemsty krwi" na oskarżonych ze strony ich przeciwników politycznych.

Lwowscy kadeci w Wileńszczyźnie.

Tego lata, jak corocznie Lwowski Korpus Kadetów przybył do Troków pod Wilnem, na letnie ćwiczenia. Zdjęcie przedstawia oddział kadetów podczas marszu w malowniczej okolicy.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie
w dniu 27 lipca 1931 r.

Dolar amerykański 8.90½ zł. Funt szterlingów angielskich 43.23 zł. 100 franków francuskich 34.90 zł. 100 szylingów austrjackich 125.17 zł. 100 koron ceskich 26.39 zł. 100 lir włoskich 46.66 zł. 100 franków szwajcarskich 173.53 zł. 100 guldenów holenderskich 359 zł. 100 belg belgijskich 124 zł. 100 lei rumuńskich 5.30 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu
w dniu 27 lipca 1931 r.

Żyto stare 20.00—20.50. Żyto nowe, zdrowe, suche, zdatne do przemiału 19.50—20.00. Pszenica 22.50—23.00. Jęczmień zimowy 19.00—20.00. Owies pastewny 27.50—28.50. Mąka żytnia 65 procent 37.50—38.50. Mąka pszenna 65 procent 36.50—39.50. Otręby żytnie 14.50—15.50. Otręby pszenne 13.50—14.50. Otręby pszenne grube 15.00—16.00. Rzepak 26.00—27.00. Ogólne usposobienie spokojne.

Sprawy gospodarcze.

Pokaz polskich towarów wyborowych na XI. Targach Wschodnich.

Celem naocznego wykazania ogółowi społeczeństwa wysokiego poziomu wyrobów krajowych, mogących w wielu dziedzinach produkcji zwycięsko współzawodniczyć z najbardziej wziętemi wytworami zagranicznego pochodzenia i licząc się w obecnym kulminacyjnym momencie kryzysu z koniecznością popierania wszelkiemi środkami propagandy przedewszystkiem rozwoju wytwórczości rodzimej tak ciężko walczącej z powszechną depresją na rynku, organizują Targi Wschodnie, w porozumieniu z Izbą Przemysłowo-Handlową we Lwowie, Instytutem Przemysłowym, oraz Izbą Rękodzielniczą w obrębie jedenastej swej kampanji w czasie od 5 do 15-go września pokaz polskich towarów wyborowych pod hasłem „towar tani, dobry i ładny". W skład pokazu wejdą specjalne eksponaty polskiego wyrobu, o wysokich jakościowo walorach, stojące na wyżynie najwybredniejszych wymogów, a odznaczające się doborem materjału, solidnością wykonania i estetycznym wyglądem, przystosowanym do indywidualnych potrzeb i gustów. — Okazy, których zalety odpowiadać będą powyższym warunkom, zostaną wyróżnione przez specjalną komisję fachowców dyplomem uczestnictwa. Doborowy komplet wyrobów, który się złoży na ten, w Polsce pierwszy tego rodzaju pokaz, ma wedle projektu inicjatorów stanowić zawiązek stałej instytucji, której zadaniem będzie wytworom o wysokich walorach nadawać markę rękodzielniczego szlachectwa i w ten sposób przyczyniać się do podnoszenia jakości produkcji polskiej i rozpowszechnienia jej dobrej sławy. Dla średnich i drobnych warsztatów rzemieślniczych, nie mogących sobie, dla braku odpowiednich środków, pozwolić na szerszą akcję reklamową, wyróżnienie i przyjęcie ich wyrobów w skład tego zbiorowego pokazu będzie środkiem celowej propagandy, który umożliwi im należyty rozgłos i skuteczne poparcie na rynku, wypierając z rąk szerokiej klienteli niesłusznie wciąż jeszcze freferowany konkurencyjny towar zagraniczny.

Zamówienia rządowe dla hut śląskich.

Z Warszawy donoszą, że w związku z niepomyślnem położeniem hut żelaznych na Śląsku, mianowicie w zakresie zbytu na rynku wewnętrznym i wobec znacznego pogorszenia się położenia w ostatnim kwartale rb., w ministerstwie przemysłu i handlu oraz w ministerstwie komunikacji rozważana jest sprawa zamówień rządowych dla hut w tym okresie.

Nakładem firmy „Katolik". spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula, w Król. Hucie.